

PORADNIK DOBRYCH PRAKTYK PROWADZENIA MEDIACJI

Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

Projekt : „Zastosowanie mediacji jako instrumentu zapobiegawczego oraz redukującego eskalację przemocy w rodzinie na terenie gminy Daleszyce”

**Program Ostonowy: WSPIERANIE JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
W TWORZENIU SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE**

Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Daleszycach

Plac Staszica 2/22, 26-021

Daleszyce

tel. +48 41 307 24 78, fax: +48 41 307 24 95

e-mail: mgops@daleszyce.pl

Zespół projektowy:

Renata Segiecińska, Dorota Kapela, Aleksandra Woźniak

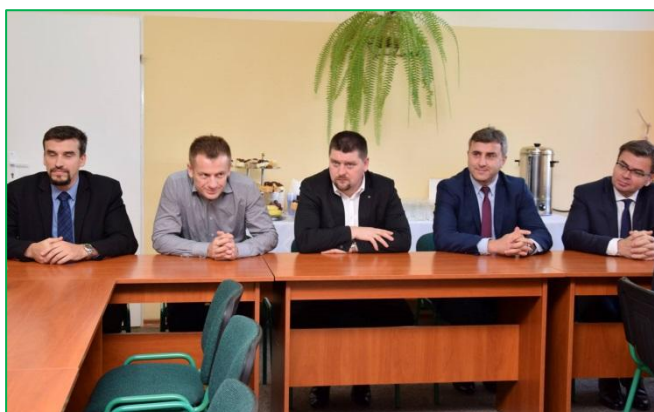
Opracowanie:

dr Paulina Forma

Uzasadnienie potrzeby realizacji projektu

Konflikty są nieodłącznym elementem funkcjonowania zarówno dla jednostki, jak i całej rodziny oraz pozostałych kręgów społecznych. Jak donosi literatura branżowa są one nie tylko zagrożeniem dla naszej generacji, ale także szansą rozwoju. Konflikty rozwiązywane w prawidłowy sposób przyczyniają się do poznania samego siebie, a poprzez to coraz pełniejszego, świadomego funkcjonowania w społeczeństwie. Najogólniej definiuje się je jako ***rozbieżność interesów lub przekonań stron i przeświadczenie, że ich aktualne dążenia nie mogą być zrealizowane równocześnie.***

Daleszyce – **Ośrodek Mediacji** otwarcie dnia
4 listopada 2016 roku

Uwzględniając powyższe Burmistrz Miasta i Gminy Daleszyce wspólnie z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej wystąpili do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z wnioskiem o dofinansowanie projektu w ramach Programu Ochrony i Wsparcia, zatytułowanego:

„Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie”.

OŚRODEK MEDIACJI W DALESZYCACH

Uwzględniając skalę zjawiska przemocy na terenie miasta i gminy Daleszyce obrali priorytet, jakim stało się:

Zwiększenie jakości i dostępności usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych i doznających przemocy w rodzinie

Szkolenie mediatorów Daleszyce 27-28 września 2016 roku.

Na podstawie przeprowadzonej analizy dostępnych danych, tzw. desk research usystematyzowali wiedzę na temat zjawiska przemocy w rodzinie na terenie miasta i gminy Daleszyce, ukazując jego złożony i zmienny w czasie charakter.

Kolejnym krokiem (m.in. poprzez profesjonalny wkład członków Zespołu Interdyscyplinarnego¹) sklasyfikowanie przyczyn przemocy i działań mających na celu zapobieganie dalszemu narastaniu zjawiska przemocy jak i jego redukcję.

Usystematyzowane dane stały się konkluzją do wdrożenia działań zgodnych z gminnym programem przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w gminie Daleszyce na lata 2014 – 2017.

Realizacja celów prowadzenia mediacji na terenie miasta i gminy Daleszyce

Strategiczny cel projektu to wspomniane już: **zwiększenie dostępności usług o charakterze mediacyjnym świadczonych przede wszystkim na rzecz osób zagrożonych ale też i doznających przemocy w rodzinie.**

1 Burmistrz Miasta i Gminy Daleszyce zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) powołał w gminie Zarządzeniem nr 69/2010 z dnia 19.08.2010r. funkcjonujący Miejsko – Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele instytucji działających na rzecz pomocy rodzinie tj. Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, Oświaty, Sądu, Służby Zdrowia, Straży Miejskiej i Organizacji Pozarządowe.

DZIAŁANIA MERYTORYCZNE UWZGLĘDNIONE W PROJEKCIE

MGOPS w Daleszycach w okresie lipiec – grudzień 2016 zrealizował następujące działania:

DIAGNOZA		Określił zakres i wielkość zjawiska utrudnionej komunikacji pomiędzy małżonkami/partnerami oraz innymi osobami, które może prowadzić do powstawania przemocy w rodzinie.
SZKOLENIA		Przeprowadził szkolenia z zakresu mediacji dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz wybranych pracowników MGOPS i sołtysów ² .
ORGANIZACJA PORADNICTWA SPECJALISTYCZNEGO		W oparciu o teoretyczne przygotowanie członków Zespołu i pracowników MGOPS do prowadzenia mediacji oraz istniejące zasoby lokalowe gminy zorganizował poradnictwo dla rodzin i osób zagrożonych i doświadczających przemocy w formie Ośrodka Mediacyjnego .
URUCHOMIENIE OŚRODKA MEDIACYJNEGO		Przeprowadził pierwsze, wspierane sesje mediacyjne w rodzinach/związkach zidentyfikowane na etapie diagnozy.
REALIZACJA DZIAŁAŃ TERAPEUTYCZNYCH		Zorganizował wyjazdowe sesje terapeutyczne dla rodziców i dzieci z terenu gminy w celu reintegracji rodzin.
PODSUMOWANIE WYNIKÓW, PRÓBA OCENY		Upowszechnił otrzymane wyniki i doświadczenia.

2 Przeszkolono członków Zespołu jak i wybranych pracowników MGOPS, którzy podjęli się w dalszym etapie identyfikowania potrzeb oraz bezpośredniego stosowaniem instrumentu mediacyjnego w rozwiązywaniu konfliktu zmierzającego do powstania przemocy. Szkolenie objęło 10 osób i miało charakter spersonalizowanego szkolenia/instruktażu w wymiarze umożliwiającym samodzielnie prowadzenie mediacji nieletnich i rodzinnych.

WYJAZDOWA SESJA TERAPEUTYCZNA

Na podkreślenie działań innowacyjnych w projekcie zasługuje zorganizowania początku grudnia 2016 roku wyjazdowej sesji terapeutycznej w ramach programu o charakterze reintegrującym i naprawiającym związki partnerskie uwikłane w przemoc domową. Projekt, który wdrożył Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Daleszycach objął swoim

zakresem 8 rodzin³ z terenu całej gminy. Uczestniczyli w nim również asystenci rodziny. Zajęcia terapeutyczne odbyły się w hotelu "Uroczysko" w Cedzynie.

Podczas dwudniowych zajęć rodziny, miały możliwość skorzystania z pomocy terapeutów i wymiany własnych doświadczeń. W warsztatach, prowadzonych przez wykwalifikowanych specjalistów uczestniczyli zarówno rodzice, jak i dzieci. Dzięki innowacyjnej konstrukcji zajęć terapeutycznych rodziny zawiązały nowe znajomości, otworzyły się na otoczenie oraz miały możliwość wyrażenia swoich emocji. Uczestnicy mogli ponadto skorzystać z basenu, siłowni i bilardu, a także urozmaiconej oferty żywieniowej (śniadanie i kolacja w formie bufetu, obiad dwudaniowy z deserem oraz zestaw kawowy w ciągu całego dnia). Ważnym elementem, ułatwiającym realizację powyższego działania było także zapewnienie rodzinom transportu zarówno do, jak i z hotelu, w którym odbywały się warsztaty.

Na zakończenie terapii zorganizowano seans filmowy, podczas którego dokonano projekcji filmu animowanego pt. "W głowie się nie mieści". Na podstawie obejrzanego materiału terapeutci wraz z rodzinami poprowadzili dyskusję poświęconą wyrażanym i odczuwanym emocjom. Obecni w projekcie asystenci rodziny nie brali czynnego udziału (występowali w roli obserwatorów), zajmowali się wówczas sprawami organizacyjnymi, choć pozostawiali do pełnej dyspozycji rodzin, które mogły w razie potrzeby liczyć na ich zaangażowanie. Na koniec podziękowano rodzinom i terapeutę za wspólne zaangażowanie się i owocną współpracę, uwiecznioną wspólną, pamiątkową fotografią.

³ Rodziny znajdujące się pod stałą opieką ośrodka.

Zasady realizacji prowadzenia mediacji na terenie miasta i gminy Daleszyce

Przedstawiciele MGOPS w Daleszycach przyjęli kilkanaście założeń i 5 zasad mediacji i 7 etapów, które wdrażają podczas działań pomocowych względem sytuacji konfliktowych.

- 1.** Przewiduj co się może wydarzyć zanim problem powstanie
- 2.** Zaczynij od wykazania dobrej woli.
- 3.** Zakładaj, że „mniej jest lepiej”.
- 4.** Nie oskarżaj.
- 5.** Graj w otwarte karty.
- 6.** Spróbuj spojrzeć na sytuację z boku tak, jak inni to widzą.
- 7.** Pracuj nad zwyczajem skupiania się w pierwszej kolejności na interesie drugiej strony.
- 8.** Pozwól zachować drugiej stronie twarz i poprawić swoje zachowanie.
- 9.** Podkreśl wspólne interesy częściej niż różnice zdań.
- 10.** Nie zakładaj, że wszyscy z miejsca przyjmą Twój punkt widzenia.
- 11.** Nie ponaglaj.

ZASADY MEDIACJI

1. **DOBROWOLNOŚĆ** - strony uczestniczą w postępowaniu mediacyjnym z własnej woli. Nie stosuje się żadnych form nacisku, nie wywiera presji. Informowanie o możliwości wycofania się z postępowania na każdym jego etapie.
2. **BEZSTRONNOŚĆ** – strony konfliktu mają równe prawa i są jednakowo traktowane. Osoby spokrewnione lub pozostające w jakichkolwiek związkach są wyłączone z postępowania mediacyjnego.
3. **NEUTRALNOŚĆ** – mediator pozostaje neutralny wobec przedmiotu sporu.
4. **AKCEPTOWALNOŚĆ** – strony muszą zaakceptować mediatora, tzw. wyrazić wolę dopuszczenia do siebie osoby trzeciej i dzielić mu mandatu do niesienia pomocy w rozwiązywaniu konfliktu.
5. **POUFNOŚĆ** – wszelkie informacje dotyczące prowadzenia rozmów ze stronami w trakcie mediacji są poufne, jak również dokumentacja.

ETAPY MEDIACJI

1. ETAP I – Wprowadzenia
2. ETAP II – Gromadzenie faktów i wyodrębnianie kwestii
3. ETAP III – Generowanie opcji i alternatyw
4. ETAP IV – Negocjacje i podejmowanie decyzji
5. ETAP V – Klasyfikacja i spisanie porozumienia
6. ETAP VI- Przetworzenie i rewizja prawa
7. ETAP VII – Wprowadzenie w życie, przegląd i rewizja

WNIOSEK

Realizacja projektu przyczyniła się w sposób bezpośredni do redukcji napięć i sytuacji konfliktogennych prowadzących do wystąpienia zjawiska przemocy w rodzinie na terenie miasta i gminy Daleszyce. Jest to szczególnie ważne, zwłaszcza na terenach małych społeczności, gdyż zjawisko przemocy wielokrotnie jest na tych terenach ukrywane i traktowane jako wstydliva tajemnica rodzinna.

Niniejsza publikacja stanowi nie tylko krótki raport ze zrealizowanych działań, ale także swoisty poradnik, obejmujący ocenę podjętych działań w aspekcie ich efektywności oraz przydatności dla innych gmin zmagających się z problemem przemocy w rodzinie.

WNIOSEK O PROWADZENIE MEDIACJI

.....Firma/Instytucja/Osoba fizyczna..... Z
siedzibą w

/zamieszkała.....

wnioskuje o przeprowadzenie postępowania mediacyjnego między wyżej wymienionym wnioskodawcą

a.....
..... z siedzibą w / zamieszkałym reprezentowanym przez

..., okolicznościami złożenia wniosku o prowadzenie mediacji jest spór wynikający z

.....

.....

.....przedmio
t sporu

Wnioskodawca w związku z wyżej wymienionymi okolicznościami wnosi o

.....

.....

....

Jednocześnie wyrażam zgodę na prowadzenie postępowania mediacyjnego przez mediatora.

.....(Imię i nazwisko)....., adres.....

Podpis strony

KWESTIONARIUSZ ANKIETY

NINIEJSZA ANKIETA SŁUŻY WYŁĄCZNIE CELOM NAUKOWYM, DIAGNOSTYCZNYM, KTÓRE PROWADZĄ DO ROZPOZNANIA INDYWIDUALNYCH POTRZEB KLIENTÓW W ZAKRESIE RADZENIA SOBIE W CHWILI WYSTĄPIENIA SYTUACJI KONFLIKTOWYCH W RODZINIE. UPRZEMIE PROSIMY O RZETELNE POTRAKTOWANIE BADAŃ I SZCZERE ODPOWIEDZI. DZIĘKUJEMY ZA POŚWIĘCONY CZAS.

UWAGA: JEŚLI NIE ZAZNACZONO W PYTANIU INACZEJ, MOŻNA UDZIELIĆ JEDNEJ ODPOWIEDZI, WPISUJĄC ZNAK X.

1. PŁEĆ, WIEK:

KOBIETA		WIEK W LATACH	
MĘŻCZYZNA			

2. TYP I STRUKTURA RODZINY, W KTÓREJ MIESZKASZ:

PEŁNA		JEDNOPOKOLENIOWA	
NIEPEŁNA			
KONKUBINAT		WIELOPOKOLENIOWA	
ROZWIEDZIONA			

3. PROSZĘ PODAĆ POSIADANĄ PRZEZ PANA(IA) LICZBĘ DZIECI:

1 DZIECKO	
2 DZIECI	
3 TROJE DZIECI	
4 CZWORO I/LUB WIĘCEJ NIŻ CZWORO DZIECI	

4. CZY PRACUJE PAN(I) ZAWODOWO?

TAK	
NIE	

5. CZY W PANA(I) ŚRODOWISKU RODZINNYM/ZWIĄZKU PARTNERSKIM WYSTĘPUJĄ SYTUACJE KONFLIKTOWE?

TAK	
NIE	

6. JAK RADZI SOBIE PAN(I) Z SYTUACJAMI KONFLIKTOWYMI W SWOJEJ RODZINIE/ZWIĄZKU PARTNERSKIM?

ZAWSZE RADZĘ SOBIE SAMODZIELNIE	
KORZYSTAM Z POMOCY CZŁONKÓW RODZINY	
KORZYSTAM Z POMOCY PRZYJACIÓŁ, ZNAJOMYCH	
KORZYSTAM ZE WSPARCIA PROFESJONALISTÓW (MEDIATORA, PRACOWNIKA SOCJALNEGO ITP.)	
NIE RADZĘ SOBIE	

7. CZY BYŁ(A) PAN(I) OFIARĄ PRZEMOCY W RODZINIE? JEŚLI TAK, TO JAK CZĘSTO?

TAK			CODZIENNIE	
NIE			KILKA RAZY W TYGODNIU	
			RAZ NA TYDZIEŃ	
			KILKA RAZY W MIESIĄCU	

		KILKA RAZY W ROKU	
--	--	-------------------	--

8. KTO JEST NAJCZĘŚCIEJ OSOBĄ WSZCZYNAJĄCĄ KONFLIKT W PANA(I) RODZINIE?

JA		SYN	
MAŻ		CÓRKA	
ŻONA		MATKA	
BRAT		OJCIEC	
SIOSTRA		KONKUBENT/INNA OSOBA	

9. DO PRZEDSTAWICIELA, JAKIEJ INSTYTUCJI ZWRÓCIŁ(ABY) SIĘ PAN(I) O POMOC?

Policji		Instytucji Oświaty	
GOPS – u		Ośrodka zdrowia	
Prokuratury		Organizacji pozarządowej	
Sądu		GKRPA	

10. CZY UWAŻA PAN(I), ŻE W OŚRODKU POMOCY RODZINIE NA TERENIE GMINY POWINIEN BYĆ DOSTĘP DO BEZPŁATNEJ MEDIACJI, POMOCY PSYCHOLOGICZNEJ I PRAWNEJ?

TAK	
NIE	

11. GDYBY NA TERENIE GMINY FUNKCJONOWAŁ MEDIATOR CZY CHĘTNIE WZIĄŁBY/WZIEŁABY PAN(I) W NICH UDZIAŁ?

BARDZO CHĘTNIE	
CHĘTNIE, ALE Z POCZUCIEM WSTYDU	

Projekt : „Zastosowanie mediacji jako instrumentu zapobiegawczego oraz redukującego eskalację przemocy w rodzinie na terenie gminy Daleszyce”

NIECHĘTNIE	
------------	--